

Izhaja trikrat na teden v šesti izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, zjutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrť leta 33 „ 40 „ 1-70
Posanične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravištvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Zjutranje izdaje.)

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravištvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravištvu.

Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravištvo.

Oglašji in poslanice
se računajo po pet-črtah, če tiskar 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soča“ in „Primorca“ še „Slovanško knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopišču obseznih 5 do 8 pol ter stane vsletno 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. pet-črtica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

«Gor. Tiskarna» A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Irredentizem — patrijotizem.

„Gorica“ je počastila v svoji neskončni ljubeznivosti do nas — menda za novoletno darilo — v svoji četrti letošnji številki „Soco“ s tem, da jej očita, da je v službi — irredente. Zakaj? „Il Friuli“ je bil priobčel iz Krmina dopis, v katerem naznanja imena tistih Krmincev, ki so glasovali pri volitvah v peti kuriji za dr. Gregorčiča. Zraven pa jih je naslikal kot oderuhte in izsesavalce slovenskega okoličana. To smo mi posneli po „Friuli“ in priobčeli v „Soci“ s primernim označenjem takih okoličnostj za Brice, katere tlači se na vseh koncih in krajih klerikalna komanda; pokazali smo jim, s kom se v slučajih bratijo. „Gorici“ se je zdelo vredno ponatisniti v svojih svetih predalih iz pregrešne „Soče“ cel sestavek ter mu pristaviti, da ima Krmin 2 stranki, avstrijsko pa lahonsko, in da Brici volijo z avstrijsko, „Friuli“ in „Soča“ pa zelita, da bi z lahonsko. Za nameček nas je obsula še s priimkom „izdajice črne“. Napis tistemu sestavku v „Gorici“ pa je bombastičen — „Soča“ v službi irredente.

Najprvo moramo zavrnilo „Gorico“, da mi nismo nič rekli, s katero stranko naj Brici volijo, saj lahonski sta obe, ampak smo le pokazali prizadetim Bricem njihove „prijatelje“. Ako pa mislijo, da delajo prav, ako hodijo za takimi svojimi „prijatelji“, slobodno njim in „Gorici“!

Ker „Gorica“ spravlja nas v zvezo celo z italijanskim irredentizmom, pa naj spregovorimo danes par besed o irredentizmu in o patrijotizmu. Zdi se to nam umestno, če tudi nas morda „Gorica“ z nova opsuje z „irredentovci“.

O irredentizmu v naših deželah se je že dolgo časa govorilo mnogo in se govori še današnji dan. Razni patrijotični listi raznih jezikov slikajo tuintam Italijane za irredentovce, Slovane v primorskih pokrajinah pa kot skrajno udane državni ter čuvarje avstrijske misli ob meji in ob Adriji! Res, da primorski Slovani so kazali ob različnih prilikah vladi na nevarnost, katera jej preti od italijanske irredente, in primorska vlada je videla gotovo tudi sama pojave te italijanske irredente; saj dobro vidi, kadar hoče! V vseh slovanških listih v primorskih pokrajinah je bilo čitali o irredenti, ki se je pojavljala in se še

pojavljala zdaj bolj skrito, zdaj bolj očito. Od tam so šle take vesti v večje liste, in izvedeli so jih tudi na Dunaju. Ali kaj se briga vlada za to? Nič. Še mari jej ni za to. Ona je nastavila za namestnike može kakor Depretisa in Rinaldinija, o katerem poslednjem govorč, da je še vedno namestnik v Trstu, da on vodi grofa Gočssa v namestnikovanju. Vlada vidi rajše na Dunaju Garibaldinca Mauronerja nego zvestega Slovenca Nabergoja, in vlada bi videla končno najrajše, da bi bile vse primorske pokrajine na Dunaju zastopane le po Italijanih. Kaj so jej mari Slovani, čuvarji ob Adriji!

Zanimivo je bilo to v več slučajih, ko se je govorilo po sirni Avstriji o italijanski irredenti ter o slovanškem čuvarstvu, da prav tiste hiše je udarjala primorska vlada s svojo trdo knuto po Slovanih. — Psa treba tepsti, potem ostane zvest.

Italijani dobivajo od vlade vse, kar pozele, in če so irredentovski razposajeni, pa jih poboža z novim darilom. Slovan stoji ob strani, on je le za stražo-štafazo!

S tem, da so nas mejaše slikali kot čuvarje Avstrije na jugu in da se je izmed nas samih pokazovalo vladi na tak in tak protiaustrijski pojav med našimi Italijani, s tem smo mi le trpeli! Kadar je prišel kak tak pojav na dan, pa si utegnil videti najbolj „italijanske“ Italijane z roko v roki s kakim visokim avstrijskim dostojanstvenikom. Slovanom so se smejali in se jim še smejejo.

Za take pojave zvestobe smo bili le tepeni, in vlada je hitela in se hiti s pomočjo Italijanov jemati nam iz rok vse, kar nam priteče, posebno pa zastopnike na Dunaju. Da ni zmagal v Trstu dr. Rybář, da ni mogel prodreti v Istri dr. Laginja, za to ima v glavnem „zasluge“ vlada. Garibaldinci zastopajo Trst in Istro, in pri nas ni nič boljše. Ko je zmagal Mauroner prvokrat nad Nabergojem, takrat pa je bil vskliknil znani c. kr. veljak: To je najlepši dan mojega življenja! Pomenljivo besede!

Jelo se je daniti med nami tudi na to stran, in sprevideli smo, da „čuvarstvo ob Adriji“ je sicer jako lepo doneča fraza, ali nam nehasljiva. Čemu bomo mi bolj avstrijski nego avstrijska vlada?! Čemu bomo mi za ovaduhe nad Italijani, čemu bi voharili okoli njih, kje diši po irredenti, vprašamo čemu, čemu?

Vlada ne vidi v Italijanih ničesar takega, kar bi jej bilo nevarno. Čemu naj torej mi kaj vidimo, mi, ki smo uboge trpčene pare, po katerih stopa Italijan, kakor mu drago, podprt od visoke gospode!

Vlada pač vidi Slovana, kadar treba plačati davke, posebno krven davek, o čemur pričajo slovenski regimenti, bojna polja in razne ekspedicije, takrat, ko treba deliti pravice, pa jim zapahne vrata pred nosom ter vrže milostno kak — ostanek pred noge.

Dani se na to stran in vedno bolj uvidevamo, da vlada vidi le v Slovanih nevarne življe, katere treba držati v šahu. Kaj briga njo italijanska irredenta, slovanska, ta je nevarna, te se boji!

Ričmanje jej delajopreglavico, da premišljuje dan na dan, kako bi Ričmanje spet „spravila k pameti“. Od tam preti irredenta, drugodi pa je ni! Čemu torej biti bolj avstrijski nego je vlada sama, zlasti, ker nikdo ni obvezan biti — lojalnim! Ko so sodili na Dunaju „žrtve avstrijskega patrijotizma“ po devizi: „Strenge Bestrafung!“ je spregovoril sam generalni prokurator pomenljive besede, da nikdo ni vezan, biti lojalnim, patrijotičnim.

Izkušnje nas so izučile, in zato obzarlujemo danes, da smo tudi v „Soci“ svjc čas po raznih inicijativah pisarili o irredenti itd. V zahvalo je siedilo preganjanje na preganjanje, iznenadenje na iznenadenje!

Nazori na to stran so se spremenili in naša narodno-napredna stranka si je stavila nalogo, rajše intenzivneje delovati v vsakem pogledu za prosep našega toli zatiranega naroda nego biti bolj avstrijski od avstrijske vlade same, rajši se brigati bolj za svoj dobrobit.

Bodimo pa tudi patrijotični, kakor nam priteče. Ljubimo to zemljo, na kateri smo se rodili, katero so obdelavali naši očetje ter jo obdelali tako, da jo s svojimi naravnimi krasotami pravi biser Evrope, ljubimo to zemljo, in ne pustimo, da bi je tujec nam odtrgal le še kosček! Zahtevajmo nevstrašno svoje pravice povsodi in ob vsakem času, pred vsem pa organizujmo ljudstvo do zadnje koč, da bo stalo na braniku za svoje pravice kakor en mož.

Pojdimo v se, učimo se praktičnega patrijotizma, delujmo v prvi vrsti sami

med seboj, potem bomo lažje odbijali naval Italijanov in tistih činiteljev, ki jim gredo na roko proti nam.

Ljubimo svojo rodno grudo, bodimo praktični patrijotje, potem nam iz te ljubezni in praktičnega postopanja vsvetvo boljši časi!

Proč s frazami — z delom na dan!

Na Krasu, dne 18. januarja.

„Le régne des mots et des termes est passé; on veut des choses.“

Za današnji čas, sploh pa za nas Slovence, res primeren izrek. Da, proč s praznimi frazami in z absolutnim delom na dan, če hočemo, da se propadajoč kmečki stan spet okreva, in da mu izraše iz matere zemlje sloboda in neodvisnost.

Izrek dr. Tuma kot molto članku „dr. Tuma in raiffeizenove posojilnice“ v „Gorici“ ima, žal, odveč resnice v sebi, da bi ga mogli kar tako brez globokejšega premišljevanja in le na podlagi neke ne le sive ampak za naše razmere tudi kaj problematične teorije nepadati.

Gospodu racionalnemu ekonomu in socijologu v črni suknji nikakor ne odrekam talenta na polju narodnega gospodarstva, a ker so mu nazori čisto konvitski, vidi svet vse drugače, kakor je v istini. Farovska okna omeje sploh obzor, in če hočemo biti pošteni, moramo reči, da ta okna dopustje vid le na ono vodo, ki je na lastni mlin namenjena.

V narodno gospodarskih vprašanjih mi je dr. Tuma vsekako kompetentnejši nego cesar Viljem II. ali pa papež Lev XIII., ki mogoče niti ne vesta, da lazi neki slovenski trpin po primorskih tleh, ali da živi sploh kmečki stan, ki bi imel kake potrebe.

Torej v oigled taki priporočitvi so konsumna društva in druge take asocijacije „kmečkemu posestniku lahko prenovarne“. Konsumna društva in posojilnice na katoliški podlagi so res neke institucije, katere sploh ne morejo imeti onega vspela, katerega se slika nerazsodnemu kmetu, in se torej k vstopu takim zavodom privabi tega trpina s čisto čifutsko nadahnutimi, bobnečimi in blagostanje obljubajočimi frazami.

Da taki zavodi ne morejo imeti zaželjenega vspela, ni „načelo“ vzbujiteljev takih

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Kakor daleč je bilo moči dogledati, je migotala svetilnica pri svetilnici, dasi jih je dek v prišlo brez luči. Razun nekoliko glav, ki so bile odkrite, so vsi navzoči iz strahu pred izdajalci ali pred hladom imeli glave zakrite, in mladi patrijci je pomišljjal s strahom, ako ostanejo vsi tako zakriti do konca, da mu pri tako medli svetlobi Ligije ne bo mogoče spoznati.

Povsem nepričakovano prižgó ljudje pred grobnico nekoliko smolnatih bakelj, katere zložijo v gro-madó.

Zjasnilo se je. Množica jame čez nekaj časa peti neko čudno pesem. Vinicij še nikdar v svojem življenju ni slišal podobne pesmi. Ono isto koprnenje, katero je odmevalo iz pesmi, ki so jo poluglasno prevzvali ljudje, ko so korakali proti pokopališču, je donelo tudi sedaj iz te pesmi, samo da dokaj glasneje in slovesneje ter je proti koncu postalo tako veliko in presunljivo, kakor bi ob enem z ljudmi začelo koprneti tudi vse pokopališče. Zdelo se je, da se glasi v tem nekak klic na pomoč, nekaka pokorna prošnja za rešitev v tej temi. Zdelo se je, kakor da kvišku pozdignene glave vidijo nekoga visoko tam gori, kako ga kličejo, da naj stopi k njim.

Ko je pesem utihnila, je napočil tak tajnosten trenutek pričakovanja, da so Vinicij in njegova tovariša pogledali nehoté proti zvezdam, kakor bi pričakovali, da se zgodi nekaj nenavadnega. Vinicij je videl v Mali Aziji, v Egiptu in v samem Rimu dokaj raznih svetišč, poznal mnogo veroizpovedanj, slišal dokaj pesmi, tu pa je še le prvič zagledal ljudi, ki kličejo boga ne radi tega, ker on hoče, da izvrše nekak odločen obred, marveč take, ki v resnici koprne za njim z vsem svojim srcem, kakor koprne otroci za svojim očetom, ali za svojo materjo. Človek bi moral biti slep, da ne bi spoznal, da ti ljudje ne časté samo svojega boga, marveč ga tudi iz vse duše ljubijo, in tega Vinicij doslej ni videl v nobeni deželi, pri nobenih obredih, v nobenem svetišču: zakaj v Rimu in na Grškem so oni, ki so še skazovali bogovom čast, delali tako radi tega, da si pridobé njih naklonjenost, ali pa iz strahu; toda nikomur ni prišlo na misel, da bi jih ljubili.

Dasi je Vinicij mislil samo na Ligijo, iskaje jo skrbno med množico, vendar ni mogel prezreti tako čudnih in nenavadnih rečij, ki so se godile okrog njega. Hipoma vrže nekdo zopet nekaj bakelj na ognjišče, in rudasta svetloba zalije pokopališče. V tem hipu dospe iz grobnice starec, ogrnen s plaščem, toda gologlav, ter stopi na kamen, ki je stal pred ognjem.

Množica se zgane. Glasovi okrog Vinicija jamejo šepetati: »Peter! Peter! . . .« Nekateri pokleknejo, drugi jamejo stezati k njemu roke. Nastala je tako globoka tišina, da je bilo slišati vsaki ogelj, ki je padel od gorečih bakelj, oddaljeni ropot voza na nometanski cesti ter piš vetra v pinjah, ki so rastle okrog pokopališča.

Kilon se pripogne k Viniciju ter pošepeta:

»To je on! Prvi učence Kristusov, ribič!«
Starec pa dvigne kvišku svojo desnico ter prekriža z znamenjem križa zbrane vernike, ki se vsi spustijo na kolena. To je učinil tudi Vinicij s tovarišema, ker se niso hoteli izdati.

Mladi človek ni znal nadvladati svojih vtisov. Zdelo se mu je, da ona postava, katero vidi pred seboj, je dovolj preprosta — in nenavadna, in kar je še več, da ta njena nenavadnost izvira prav iz njene preprostosti.

Starec ni imel mitre na glavi, niti hrastovega venca na sencih, niti palme v roki ali zlate table na prsni, niti bele obleke, pretkane z zvezdami. Skratka: on ni imel na sebi nikakršnih znakov, kakoršne so nosili vzhodni, egiptovski in grški duhovniki, ali rimski flaminii.

In Vinicij znovič začuti isto razliko, ki jo je bil začutil, poslušaje pesem kristijanov. Ta „ribič“ se mu ni videl sličen nekakemu velikemu duhovniku, izurjenemu v obredih, marveč se mu je zdel kot nekaka preprosta, stara in neizmerno spoštljiva prič, ki prihaja iz daljave, da tu pove neko resnico, katero je videl, katero se je dotikal, katero je veroval, kakor verujemo v to, kar je dokazano, pa se je v to resnico tudi zaljublil radi tega, ker je vanjo veroval.

Na njegovem licu se je zrkalilo tako prepričanje, kakor je resnica sama. Vinicij, ki je bil skeptik, se ni hotel udati njegovemu vplivu, pač pa se je udal nekaki vročinski radovednosti, češ, kaj pride sedaj iz ust tega tajnostnoga tovariša »Kristusovega« in kakšen je nauk, ki ga spoznavata Ligija in Pomponija Grecina.

Peter je začel govoriti. Govoril je kakor oče, ki opominja otroke ter jih uči, kako morajo živeti. Nalagal jim je, naj se odrečejo sijajnosti in razkošju;

zavodov krivo. Ne Raiffeisen ne Schulze-Delitsch itd. niso imeli političnih tendenc, ampak njih cilj je bil edini ta, da se nekemu — če hočemo — posameznemu stanu v združenju poda sredstva za neko materialno neodvisnost.

Konsumna društva itd. na katoliški podlagi pa imajo temu čisto nasprotno težnjo; njihov namen je, spraviti v prvi vrsti udeležence strogo odvisnost, da ga o danem času v njih svrhe uporabljajo — po naše — zlorabljajo. Taki cilji pa morajo biti vsakemu zavodu škodljivi, ker politika take vrste ne odgovarja še denarni moči takih zavodov.

Da „krahajo“ klerikalna konsumna društva in posojilnice, je neovrgljiv fakt, in temu je krivo politikujoče vodstvo — največkrat duhovniki — ker nima, tako rekoč, niti najmanjšega spoznanja in znanja za tako vodstvo. Cilj, da podjarmijo kmeta in da ga spravijo „pod voljo duhovščine“, spravi vsako gospodarsko vprašanje v ozadje.

Zato so take ustanove „kmečkemu stanu prenevarne.“ P a.

Dopisi.

In Kanala, dne 17. januarja. — Kanalski „veliki zvon, ura, organist in cerkveno petje“, kot dodatek in pojasnilo dopisoma 2. in 5. številki cenjene „Soče“, v katerih vpleta dopisnik med navedene predmete „klofuta“ g. kaplana mežnarju, tako da vse pripovedovanje je nejasno in nima nobene prave zveze!

Ker se sliši marsikako govorenje in razne kombinacije gledé zvana, ure, organista itd., navedem tu nekoliko resnih opazk z namenom, da bi služile marsikomu v resen preudarek. Govori se, da počiva naš „ta večji“ zvon blizu osem mesecev v livarni Broilija v Gorici in da mu rastejo polagoma „noge“, da bi sam prikobacal veliki teden domov, kajti dolgočas se mu po njegovih zapuščenih bratih v Kanalu. Mogoče je, da se zgodi ta čudež! — Ta šaljiva opazka ima tudi nekaj resnega v sebi. Res je skrajni čas, da ga vendar resijo žalovanja in vzdihovanja po oddaljenih bratih. Krivda, da ga še ni doma, je v prvi vrsti pri „glasoviti prav strogo katoliški“ banki „Unio catholica“, katera noče plačati zvonarju zastalih zaslužkov približno 3000 kron, ne vstevši stroške kanalskega zvoná. Broili je povsem opravičen, ko misli: „Sedaj je čas, da zgrabi banko za goltanec; plačaj, kar si dolžan, — ta zvon izročim Kanalcem. Bolje čízi ga, ko lovi ga!“ Pa tudi mero-lajni krová kanalski bi se morali v drugi vrsti vendar nekoliko bolj pobrigati, in banko, če treba tudi sodnijskim potom prisiliti, da ji izroči zvon — ali takó.

Vzemimo, da spravijo v kratkem zvon zopet na svoje mesto. Kaj pa z uro? Ali naj se jo izroči našemu vestnemu urarju v popravo in „reguliranje“, ali naj jo še nadalje zdravi cerkvenik z „lugom, ognjem in smirom“? O ti „šmencano pranje ti!“ Ni dolgo, kar smo imeli prav dobro stolpno uro, a govori se, da so jo prodali na mežnarjevo prigovarjanje, „zdravnika stolpne ure“, in kupili tudi po njegovem nasvetu sedanjo nič vredno. Kot nova se je lesketala líki jutranji rosi v solčnih žarkih, a le malo časa je

trajal ta blisc. Hudomušni in šaljivi ljudje hočejo celo trditi, da je bila to neka stara na novo „spucana“ ura. Nemogoče ni. Dejstvo pa je, da ura nekaj let sem prav ne kaže in ne bije. Vsled tega nedostatka trpé gledé časomera vsi — ljudstvo in razni uradi, ki se morajo ravnati strogo po glavnih uri. Roko-delca, poljedelca in druge okoličane pozovejo v pravnih zadevah na sodnijo; v nedeljo si regulirajo svoje ure po stolpni. Čez teden mora k sodnji in zanašaje se na svojo dobro uro gre brezskrbno ob določenem času ali se prej v urad. Začudi se in kri mu zastaja, ko sliši iz uradnikovih ust pomembne besede: „Kontumacirani ste — določena ura je že minula!“ Ravno tako je z drugimi uradi in s šolo. Tudi šolsko osebje se mora strogo ravnati po stolpni uri. Kédo je torej kriv tolikim zamudam in nedostatkom — ljudje, ura ali cerkvenik? Vsak pritrđi, da zadnji, ker noče opustiti izročene mu bolnice tukajšnjemu urarju, da-si jo je hotelo izročiti županstvo slednjemu, ki je hotel prevzeti nalog, da jo popravi in „garantira“ za eno leto. Obvezal se je tudi, da noče plačila, ako bi po enem letu prav ne tekla in bila. Resnične in umerne so tukaj pesnikove besede, ki poje: „Le ševlje sodi naj kopitar!“

Županstvo naj se ne da prestrašiti in „komandirati“ od nekotih življev, kateri bi hoteli vse biti, znati, vkazati in povsod svoj nosek vtikati! V Kanalu imamo odločnih in odličnih mož, bodisi v starestinstvu ali zasebnem življenju, zato jih pozivljamo ter opozarjamo, da je njih sveta dolžnost, krepko in odločno se vstavljaliti takim „magnatskim“ komandam!

Nelogično in nekam čudno je pa to, ko trdi dopisnik v 5. številki „Soče“, da se je organist odpovedal orgljanju radi tiste „klofule!“ V kakšni zvezi je to? Kolikor mi je znano, se je organist odpovedal službi, ker mu ni na dvakratni županov predlog dovolilo starestinstvo malenkostnega poviška. Kakó je prišlo do tega, da je predlog padel, vé naj-bolje pesčica življev, ki so tudi udje starestinstva! Najbrže vemo, kam pes taco moli. Ni čudo, da je prišla sveta jeza nekega treznomislečega odbornika pri seji, ki je vskliknil: „Zvona ni, ura ne teče, orgljanja in petja ni, se cerkev odpravite ali pa poderite!“

Do sedaj smo imeli v cerkvi ubrano petje; po novem letu je vse tiho. Organist je vse svoje moči napél v povzdigo cerkvene petja — tudi njemu mečejo „za plačilo“ nekateri polena pod noge. Da so ostavili pevci petje, je umevno; kajti „Kaj je čreda brez pastirja?“ — ali da se izrazim z besedami priprostega kmetkega pevca proti cerkveniku, ki je naprosil pevski zbor, naj bi pel pri sveti maši na suhem: „Ako kédo volza pri ojesu ne krmi, gre voz v stran, na desno, levo, naprej, nazaj, le v pravem tiru ne.“

Toliko v obsirnejem komentaru navedenim dopisom ter v dokaz, da niso zvon, ura, organist, pevci in „klofuta“ v nikaki zvezi.

Opazovalec.

Od beneške meje. — Sprejmi slavno uredništvo, tudi od tu sporočilo, kako so agitiral klerikalci v Gradiscu. Hoteli so po vsej sili zapeljati naše volilce, a naši so bili trdni kakor skala. Najprej je došel debeljuhasti biljanski učitelj v družbi z drugima

dvema v krtino k našim, agitirat za Gredolčiča. Seveda zastoj. Nato je došel še ruderelčni Kurintič, vikar v Medani (s klubom alla banda) na pomoč, ter na ulici so prijeli naše s podvojeno silo. Spremljali so jih celó v volilno dvorano, kjer so zadnji hip napeli vse moči, da jih zapeljejo k izdajstvu. A zastoj! Njih trud je bil zastoj, zaman njih butanje in zaletavanje v trdne značaje. Ne pekla sila, ne moč neba jih ni zganila. Čast jim! Po končani volitvi so naši odrinili ter se gosp. Kurintiču et konsortom spoštljivo odkrili ter pozdravili; a kaj so dobili zato? Srep pogled brez odzdrava. Olike klerikalcev!

Podla laž pa je besedičenje namestnikov božjih, da je gosp. Tuma iskal pomoči pri Lahih. Lahi in Slovenci oni dan v Gradiscu pričajo pod prisego, da je g. Tuma brzojavno odbil od Lahov mu ponujane glasove. Tako znajo lagati le profesorji, ki uče moralo v semenistih. Ta slučaj je še le bolj utrdil neomahljivost naših volilcev in somišljenikov.

Da se je slovesno praznovala sramotna izvolitev don Gregorciga v bližnji Kozbani, se samo ob sebi razume. A to nas ni razkakčilo, ker dobro vemo, da zmaga je naša, a Gredolčič zastopa le po sili skrupucano slovensko manjšino in klerikalne Lahe.

Kozbanski župnik (vulgo „Patrijarča“) ter se kak drugi so napili kozbanske fante, da so tolkli po zvonih prav neusmiljeno ter razsajali kakor zbesneli. Pozno v noč pridirjajo na bližnje gluho Vrlovlje, razbijajo zopet uboge zvončke, da je joj, zapalijo kres z ukradenimi drvi ter streljajo z vže zavrženim in razbitim topom, kateri jim ni preteklo poletje toče obranil. Da so za dober voz drv pokradli pošteni klerikalci, je popolnoma resnično, kajti sam okradeni gospodar Miščič z Vrlovelj se je proti nekaterim osebam pritoževal. Z ukradenim blagom se je častil sam „božji namestnik“ Gregorcig. Res lepa čast!

To naj bi „Prim. List“ uvrstil med svoje kratkočasnice (Ljudstvo se smeje budalosti onega pisatelja smešnic v „Prim. Listu“, kajti dovtipa nima nobenega).

Preč. gospod Jožef Kamušček, krčmar, štacunar modrosti, pismonoša itd. v Kozbani naj pošteno uročuje „Primorca“ in „Sočo“ strankam ter naj ne blebete, da rajši ko bode nosil omenjena lista, jih vrže v jarek. Naj le pazi, da mu ne bodemo pomagali do višje postarske službe!

V Mirnik in okolico vsiljujejo vse polno „Prim. Listov“ po znižani ceni, dasi se tudi pismonoša odpovedujejo.

Od dolenskih volilcev sta volila 2 Gredolčiča, eden pa Finettija. Ožjih volitev pa so se vsi vzdržali.

Da so pa vže pred volitvijo agitrali klerikalci za Gregorciča, je samo ob sebi umevno. Tukajšnji volilni mož je dobil pismo od gosp. Žnidarčiča iz Gradnega, v katerem ga roti, naj voli Gregorciča. Pozneje mu je poslal v velikem pokrovu kar tri časopise: „Gorico“, „Narod“ in „Prim. List“. Naslov na pokrovu pa je zapisal brat „gnadljive“ „Oberkuharce“ g. Žnidarčiča. Tam v jeseni je obhajal gradenski nunc, ne vem, kateri jubilej svojega mašništva. Brez slovesnosti seveda ni smelo biti. Ta pa stane. Škoda

denarja. Hm! Kako bi se vse lepo pripravilo, pa da bi mu nič ne slo iz zepa? Gospod gradenski nunc si je znal pomagati.

„Le picul, ma je čaf“. Eden skafit vina po hiši več nabrali, pa ostanejo nuncjevi kapitali nedotaknjeni. Tako se je tudi zgodilo. En skafit vina po hiši več, ni le pokrilo stroškov pojedine, ampak gosp. nunc je bil bolj na dobičku, nego navadnih let. Kdo torej izsesava ljudstvo? Seveda, sedaj pride ze kak ugovor v „Prim. Listu“, da je to laž, ter bode podpisano pol fare, da so mu iz srca dali, dasi so se pritoževali. Vendar je gola resnica.

Še nekaj: Ko je „Eco“ poročala o izidu volitev v V. kuriji, je krstila g. Tumo za radikalnega a Gregorciga za konservativnega. Pri uredništvu „Eco“ se menda nahaja več monsignorjev in doktorjev; a ti pripoznajo torej, da napredna stranka ni liberalna v onem pomenu, kakor jo hočejo progiasiti Pavlica et konsorti.

Ne dolgo temu je bil Gregorcič v ožeh Italijanov „il fanatico“, Nemcev pa „nacionalen radikalec“. Sedaj pa se je naenkrat prelevil v konservativnega, le precej bode internacionalen (ako ni že) kakor socialisti. Menja barve kakor kameleon. Konservativen pa je moral postati, ako je hotel biti „križan“, drugače bi vitežtvo po vodi splavalo. Tu se vidi, da mu je slo le za čast a ne za dolednost v politiki. Altro che sebičnost Tumova!

Domace in razne novice.

Redko odlikovanje Slovence na Ruskem. — V slovesni seji „Imperatorske akademije nauk“ v Petrogradu dne 29. decembra m. l. je bila prisojena „premiya imeni grofa A. D. Tolstega“ — denarna nagrada 400 rub. sreb. našemu rojaku gospodu prof. M. Hostniku za njegovo knjigo: Grammatika slovinskago jazyka“, katera, kakor vemo iz zanesljivega vira, je bila natisnjena že v aprilu minolega leta, pa ni doslej izšla, ker bo sestavljala jedno knjigo s „slov. ruskim slovarjem“, katerega tisk se bliža koncu.

Čestitamo prvemu Slovincu, katerega je nagradil največji znanostni tribunal v Rusiji! Vivat sequens!

Tako poročá „Edinost“. Dostavljamo, da smo dobili tudi mi tako poročilo ter da se je omenjena slovnica tiskala v naši tiskarni, kakor se bliža koncu v naši tiskarni tudi tisek slov. ruskega slovarja. Slovnica obsega 18 tiskanih pol, slovar pa nad 20.

Императорская Академія Наукъ удостоила въ торжественномъ засѣданіи 29 декабря 1900 г. „Грамматика словинскаго языка“ премію графа А. А. Толстого — денежною наградою въ 400 руб. среб.

Smrtna kosa. — Včeraj so pokopali v Ločniku bivšega župana g. Stefana Kocijančiča, ki je umrl po kratki ali mučni bolezni v 54. letu svoje dobe. Sprevod je bil veličasten. Ranjki Kocijančič je bil slovenske krvi, ali okoliščine so ga prisilile, da se je izneveril svojemu narodu. Naj dobi njegova duša onstran groba mir, katerega na tem svetu ni bil deležen!

Predpust v Gorici. — „Goriski Sokol“ je bil pričel svoje predpustne zabave v nedeljo teden s „plesno zabavo“. Ker je bila pa ta objavljena šele na predvečer samo v „Soci“ in niso bila razposlana po navadi še posebna vabila, je bila udeležba neznatna; običajni plesoželjni svet je mislil, da ni povabljen.

Razposlala so se na to običajna naznanila vseh zabav v letošnjem predpustu, a v nedeljo je bila Sokolova telovadnica

naj ljubijo revščino, istino in čistost; naj potrpežljivo prenašajo krivice in proganjanja; naj bodo pokorni svojim višjim; naj se čuvajo izdajstva, laži in obrekovanj; naj bodo vzgled ne samo drug drugemu med seboj, marveč tudi poganom. Vinicija, kateri je smatral za dobro samo to, kar mu je moglo vrniti Ligijo, in za zlo vse to, kar je delalo ovire med njim in njo, so se neprijetno dotaknili in ga celo razjezili nekateri nauki, kajti zdelo se mu je, da priporočaje čistost in borbo s strastmi, stavec ne samo obsoja njegovo ljubezen, marveč celo oddaljuje od njega Ligijo ter jo utrjuje v odporu. Razumel je, da Ligija — ako je med navzočimi ter posluša te besede in si jih ohrani v srcu, mora misliti i v tem hipu nanj kakor na nevredneža, na sovražnika tega nauka. Pri pomisleku na to se ga je polastila jeza. »Kaj sem tu šlišal novega?« je rekel sam sebi. »To bodi oni tajnostni nauk? To je že slednjemu znano, vsakdo je to že slišal. Revščino in zmernost v potrebah priporočajo tudi ciniki, čednost je priporočal tudi Sokrat kot staro in dobro stvar. Ali mar vsak prvi odličnejši stoik, kakor na primer Seneka, ki ima pet sto miz iz cedrovega lesa, ne hvali zmernosti, ne priporoča resnice, strpljivosti v nezgodah, stanovitnosti v nesreči; ali mar ni vse to líki pokvarjeno žito, katero miši jedó ter ga ljudje ne marajo jesti, ker se je vsled starosti pokvarilo?« Razun jeze je čutil mladenič tudi nekako razočaranje, ker se je nadejal, da se mu tu odkrijejo nekake nepoznane, čarobne tajnosti, vrhu tega si je še domišljeval, da tu začuje govornika, ki bo s svojo zgovornostjo vzbujal začudenje; toda slišal je same preproste besede brez vsakega lepoticja. Čudil se je samo tej tišini in pozornosti, s katero je množica poslušala. In starček jim je zabičeval dalje, da naj bodo

dobri, tihi, pravični, ubogi in čisti, a to ne radi tega, da najdejo mir v življenju, marveč da po smrti živé v Kristusu v takem veselju, v taki slavi in razkošju, kakoršnega še nihče ni okuša! v življenju. In tu je Vinicij, dasi je še pred kratkim to zanikaval, moral priznati, da je vendar-le velika razlika med naukom tega starca in med tem, kar so učili ciniki, stoiki, ali drugi modrijani, kajti ti so krepost in čednost priporočali kot nekaj razumnega in priporočljivega za življenje, ta pa je za nje objuboval neumrljivost, in sicer ne kakšno slabo, tužno in čemerno umrljivost pod zemljo, marveč sladko in sijajno, slično neumrljivosti samih bogov.

Govoril je o večnosti kot o nekaki povsem gotovi resnici, radi česar je pri taki veri pridobila čednost neomejeno ceno, in trpljenje v tem življenju je postalo nekaj nevezjetno blagega, kajti trpeti začasno za neskončno bodočo srečo, to je vse kaj drugega nego za to, ker to zapoveduje red v prirodi. In stavec je govoril dalje, da resnico in čednost moramo ljubiti radi nju samih, ker najvišji predstavitelj istine in čednosti je Bog sam; kdor torej nju ljubi, ta ljubi Boga samega ter postane njegovo ljubljeno dete. Vinicij tega ni dobro razumel, toda vedel je to že davno iz besed, ki jih je bila rekla Pomponija Grecina Petroniju, da je ta Bog po mnenju kristijanov jeden in vsemočen in ko je sedaj še slišal, da je najpravičnejši in najboljši, pa mu je nehoté prišlo v misel, da proti takemu Bogu so Jupiter, Saturn, Apollo, Junona, Vesta in Venera kot nekakšna nepotrebna drhal, katerih vsakdo ravna na svojo pest. Toda najbolj je mladi mož še osupnil nad tem, ko je stavec začel učiti, da Bog je ob enem tudi sama ljubezen; kdor torej ljubi ljudi, ta izvršuje njegovo najvišjo zapoved. Ni pa tudi dovolj,

da ljubimo ljudi svojega plemena, ker je Bog-človek za vse prelil svojo kri ter tudi med pagani našel svoje izvoljence; ni tudi dovolj ljubiti one, kateri nam dobro delajo, kajti Kristus je odpustil tudi židom, ki so ga izdali v smrt, in rimskim vojakom, ki so ga pribili na križ; radi tega je treba onim, kateri nam delajo krivico, ne samo odpuščati, marveč jih tudi ljubiti in plačati jim hudo z dobrim; ni tudi dovolj ljubiti dobre, marveč je treba ljubiti tudi hudobne ljudi, le z ljubeznijo moremo izpuliti iz srca njih zlobo.

Kilon je pomislil pri teh besedah, da je njegov trud zaman in da se Urban nikdar ne odloči ubiti Glauka v tej noči, niti kedaj pozneje. Razveselil pa se je nad daljšimi zaključki, ki jih je posnel iz nauka tega starca: da tudi Glauko ne ubije njega, ko bi ga tudi našel in spopal. Vinicij pa ni več mislil na to, da v starčevih besedah ni ničesar novega, marveč se je vprašal zamišljen: Kakšen je ta Bog? Kakšen je ta nauk? Kakšno je to ljudstvo? Vse, kar je slišal, ni se moglo razvrstiti v njegovi glavi. Vse to so bili zanj neki nenavadni in doslej nečuvveni pojmi.

Čutil je, ko bi hotel iti sam za tem naukom, da bi moral izročiti ognju svoje mišljenje, običaje, svoj značaj, vso svojo dosedanjo čud ter vse to spaliti v pepel in začeti novo življenje pod zapovedništvom nove duše. Nauk, ki mu je veleval, naj ljubi Parte, Grke, Egipčane, Gale in Britance, da naj odpušča svojim sovražnikom ter naj jim vrača dobro za hudo, zdel se mu je nekaka neumnost, toda ob enem je čutil, da tudi v tej neumnosti je nekaj nenavadnega, česar ni našel pri vseh dosedanjih modrijanih.

(Dalje pride.)

nastalena kaj veselo družbe. Prostrata je bilo dvakrat premalo! — Ta večer je nastopil prvič — Sokolov orkester pod vodstvom učitelja G. Širca. Kaj veselo presenečenje za vse, ki so bili navzoči. Svirali so prav dobro, tako dobro, da za naše navadne plesne niti boljega ne zahtevamo. Vidi se, da goriški Slovenci dobimo polagoma popoln dobro izvežban orkester. Naj bi se posrečilo novemu glasbenemu in pevskemu društvu, da bi nadaljevalo tako lepo priceto delo. Zabava pri Sokolu je bila jako živahna. Vsi udeleženci so nesli domov najlepše spomine na veselo ure v prijatni, posteni narodni družbi.

V „Goriški Čitalnici“ so pričele „plesne vaje“ v soboto teden. Za o prvi vaji smo dobili sporočilo, ali opustili smo ga in smo raje molčali, ker ni bilo ugodno; primera z lanskim letom je bila naravnost uničujoča. Ker bi se nam pa, ako bi poročali resnico, očitali nameni, katerih nimamo, smo raje molčali. — Zadnja „Gorica“ pa je prinesla sporočilo, da prva plesna zabava je vspela nepričakovano dobro, da vdeležba je bila večja kakor drugo leto, da se kaže prava zavednost itd. Pričakovati bi pač smeli od pisotečega odbornika čitalnice, katera je najstarejše zabavno društvo celega mesta, da poroča vsaj resnico ali pa molči. Tako nerresnično poročilo pa dela le nečast društvu, pač pa se sklada popolnoma z navedenimi klerikalnega regima. Ako odštejemo osobe „Sol. doma“ in dijake — kaj ostane?! Ako ste res uneli, gospodje, za čitalnico, pomislite, kaj delate! Ali res ne vidite, da v čitalnico, ako hoče obstati, ne sodi tisti prozorni razdirajoči sistem?!

Slavnemu odboru goriške čitalnice, prav za prav znanemu oblastnežu, so dobrohotni spomini v javnem listu neljubi in nas je s svojega namišljenega visokega prestola zavrnil na pritožbeno knjigo. Kje je pa pritožbeni knjigo? Je-li znano drugim gg. odbornikom, da je ista izginila pricetkom tega društvenega leta iz bralne sobe? No verujemo, da bi bila to ukrenila večina odbora, temveč slutimo, da je v tmes roka onega samooblastneža, ki je v zadnjem času društvu več škodoval nego koristil, in kateremu je treba enkrat za vselej jasno povedati, da ima društvo odbor in ne odbornika.

Društvo nam nalaga dolžnosti, a ravno zato odločno zahtevamo svoje pravice, sicer homo se večkrat v veliko zabavo čitali (glej zadnje „Gorico“), kako brilantno vspevajo društvene zabave, a koncem mile klice in rotenje, naj se članovi za božjo voljo ne absentirajo (!?).

Torej proč s samopaševanjem! Morebitne zasluge za društvo ne dajejo se pravice k samopaševanju! Več čla nov.

Klavžar v pokoj. — „Gorica“ nam je blagovolila povedati, da stoji G. Klavžar v pokoj iz zdravstvenih ozirov. No, ako je temu tako, mi nimamo nič proti njemu, ko gre v pokoj. Naj le gre ter naj uživa lepo v miru pokojnino, da more se okrevati, ker 61 let, katere ima, se ni preveč, da bi človek moral baš pod zemljo. Bojimo se pa, da zatrditev „iz zdravstvenih ozirov“ se kaže za nerresnično. Klavžarja vidavamo dan na dan na delu pri klerikalni stranki, v nedeljo je imel celo shod v neki gostilni, na katerem je govoril dolgo časa. Može, ki stopajo „iz zdravstvenih ozirov“ v pokoj, po navadi ne prirejajo javnih shodov z dolnimi in obsirnimi govori. Nam se zdi neizpodbito, da vse listo, kar smo rekli o Klavžarjevem upokojujuju zadnje, drži trdno, da torej stoji v pokoj radi tega, ker ga klerikalna stranka nujno potrebuje v svoji sredi, da je bo vedno na razpolago. Saj je vendar Klavžar desna roka dr. Gregorčiča. Nobenega človeka ni imel revež, ki bi ga bil spremljal tam po leti po raznih shodih po deželi. Le Klavžar je storil to in nastopal kot govornik. Za slične reči, ali ne od slovenske strani, so rabili moža že poprej. Tako pred kakimi dvema leti je romal po deželi, ali ne kot agitator dr. Gregorčiča marveč tako nekako proti; saj je povabljen za vse. Ker obstoji sedaj alianca med dr. Gregorčičem in dr. Pajercem, bo služil mož na obe strani. Klerikalna stranka in dr. Pajer ga potrebujejo zvanj dež. hiše tako nujno, da stopa v pokoj; tista zioraba v deželni hiši od strani uradnika je bila vendar malce že prehuda! Pa še nekaj je! Zvezda dr. Gregorčiča ugaša, zato treba gledati, da se spravi v kraj čim preje s celo penzijo in z lepim poviskom, lani v deželnem zboru dobljenim. Tako le na varno treba stopiti, ker utegnejo v kratkem priti v deželno hišo — drugi časi z drugačno disciplino! — Seveda se izkažejo taka izvajanja za resnična le takrat, ako ne obvelja trditve, da je šel v pokoj „iz zdravstvenih ozirov“. Ako se izkaže, da Klavžar nas vendar enkrat ni narfal, potem seveda mi želimo le mir in zdravje v zaslužnem pokoj!

Včerašnja „Eco“ odgovarja „Soči“ in „Edinosti“ na članek „Slovensko bogoslužje v Gorici“ na dolgo in široko. Iz pisave je razvidno, da jezi to kardinalovo hinavko, da smo se taknili prav perečih točk gledé bogoslužja v Gorici, kar zadeva Slovence. „Eco“ trdi smelo, da je preskrbljeno na vse strani za Slovence v mestu, kar se tiče bogoslužja, ter da ni potreba prav nikake spremembe, ker med drugim je Gorica tudi italijansko mesto! Iz tega se vidi, kako je imel prav g. dopisnik v „Edinosti“, ki je trdil, da vladajo

napačni nazori gledé Slovencev v Gorici, katerih nočejo videti, nočejo pripoznati. „Eco“ potrjuje le naše trditve, da za Slovence naj bo bogoslužje, v kolikor ga je v njegovem jeziku, le v jutro zgodaj, ko pa vstanejo Italijani, mora izginiti iz cerkve, ker bi bila „italianità“ mesta in cerkve v nevarnosti. Ravnopravnosti Slovincu v cerkvi ne priznava kardinalova „Eco“, kakor se tudi on sam ni pobrigal za svoj čas predloženo mu prošnjo na uvedbo pravega slovenskega bogoslužja tudi čez dan, marveč je načelniku deputacije celo rekel, da naj zahvalimo Boga, da se tega ne zgbimo, kar imamo, v ordinarijatski pisarni pa so ga imenovali hujškaca. Po pisavi „Eco“ ne smejo Slovenci v Gorici nikdar upati na to, da bi imeli čez dan kako pravo slovensko bogoslužje, kakor priteče. — No, marsikaj se dá odpraviti na sveto, morda tudi ta nedostatek v življenju mestnih Slovencev! Ako je gluh kardinal, utegne slišati dobro in vstreči pa kdo drugi!! Katoliška cerkev nima le latinskega, marveč tudi grški obred s slovenskim bogoslužnim jezikom. Prestop v ta obred nam je in mora biti dovoljen. — Za Ricmanjci se oglašajo drugi Slovenci, in zadnji čas so na dnevnem redu ti glasovi tudi v Gorici. — Več spregovorimo.

Torej imamo vendar le prav! — Naše trditve (po slovarju „Gorice“ seveda laži) o zvezi dr. Gregorčiča z dr. Pajercem in Lahi smo vzdržali po koncu, ker so resnične. No, sedaj se tudi „Gorica“ ne upa več oporekati in ne ve povedati nič drugega nego to, da je ono vzdrževanje od naše strani popolnoma umevno, ker bi drugače bili nedosledni. Res, prav je tako. Kar se tiče resnice, smo vedno dosledni, in tako tudi v tem slučaju. Hvala za priznanje!

Strah pred deželnozborskimi volitvami navdaja brunno dušo dr. Pavlice, da se ga kar ne more znebiti v „Prim. Listu“. Misli, da te volitve bodo zahtevale več dela in truda, kakor pa državne. Ako se ne uredi in pripravi svojih vrst, da bo zmešnjava še večja, kakor je bila sedaj. „Prim. List“ se boji, da ne bi klerikalna stranka pogorela pri prihodnjih deželnozborskih volitvah na celi črti, kakor je dejanski pri državnozborskih volitvah, kjer je bil izvoljen dr. Gregorčič le s pomočjo izdajalskih Furlanov, ali je bila od slovenske strani premagana in obsojena klerikalna politika. Verjamemo, da skrbé „Prim. List“ prihodnje volitve, in zato dela klerikalna banda že sedaj po deželi v to svrhu, da bi prodira ona pri volitvah. Pred vsem vsiljuje v vsako hišo, če ne drugače, pa zastonj, „Primorski List“ ter brani čitati naša lista, da bi tako ljudje ne izvedeli resnice, marveč da bi imeli za res le tiste farske laži in obrekovanja, ki so nakopičena v „Prim. Listu“. Rodoljubi po deželi, pozor!

Sirite povsodi in agitujte za „Primorca“, da dobi še več naročnikov, da širi pravo zaveso med našim ljudstvom do zadnje kočel! To je edino pravi odgovor na agitacijo proti „Primorcu“, katero razvijajo nekateri nunci na naravnost nesramen način. Potem bo naša trdnjava tako močna, da se bodo zaman zaletavali vanjo ob prihodnjih deželnozborskih volitvah klerikalci z dr. Pavlico vred, kateri se že sedaj boji tako neznansko teh volitev! Naj se le boji, pokažimo na dan volitev, da njegov strah je bil utemeljen!

Potrjen deželnozborski sklep. — Vsled najvišjega sklepa z dne 28. decembra 1900. je potrjen načrt zakona gledé spremembe § 8. cestnega zakona iz leta 1894. Po tej premembi dobi kobariški okraj svoj cestni odbor, tolminski pa izgubi dva odbornika, namesto 9 jih bode imel samo 7. — Ker je vsem cestnim odborom tolminskega političnega okraja potekla šestletna poslovna doba, se razpišejo te dni nove volitve, ki se bodo vršile kakor tudi one v polit. okraju goriške okolice — v prvi polovici meseca februarja. Za sezanski okraj bode volitev cestnega odbora dne 26. t. m., za korminski, cervinjski, gradiščanski in trziški pa med 22. in 25. t. m.

„Pogajanje“ z liberalnimi Italijani. — Na zavijanje „Gorice“ o informiranju od naše strani pri liberalnih Italijanih pred ožjo volitvijo, ponavljamo, da se je izvršilo res neko informativno poizvedenje, kakor smo povedali, ker je to resnično, in je bilo le politično modro in torej do cela umešno, poizvedeti, kako se obrnejo liberalni Lahi pri ožji volitvi potem, ko nam je bila znana med njimi nastala ogorčenost radi izdajalskih Furlanov, ki so glasovali za dr. Gregorčiča. Informirali smo se, kar smo tudi pošteno povedali. Radi tega nam ne more nihče ničesa očitati! — „Gorica“ kaže svojo žalost in jezo menda le zagledal, ker v četrti kuriji ni bilo furlanskih volilnih mož na volišče. Ako bi bili prišli ter volili, bi bili storili to ali za narodno-napredno stranko ali za klerikalce. Mi se držimo tega načela, da tam, kjer se bojujemo pri volitvah sami med seboj, kakor je bilo pri ožji volitvi v peti kuriji ter pri volitvi v kmečkih občinah, imamo odločevati le sami, in ne Furlani, kateri se torej nimajo nič umešavati v naše reči. Ni jih bilo, odločalost in jeza „Gorice“! V tem slučaju ni mogla filozofirati, da so poštene krščanski Furlani glasovali za slovensko klerikalno stranko, pa tudi ni mogla slepariti občinstva o „zvezi“ naprednjakov z Lahi. Ni jih bilo! Jeza in srd!

Zadel jo je. — „Prim. List“ opisuje gledé na zadnje državnozborske volitve agitacijo, ki je vihrala po naši deželi. Pravi:

Krotko naše ljudstvo je bilo izpostavljeno strašni agitaciji, ki je ljudi majala, kakor maja veter sibke veje. Vse je gibalo, vse je tekalo, vse je kričalo, vse je lagalo, vse je preklinjalo. Res, prav tako je bilo, prav tako so delali politikujoci duhovniki!

Na „pranger“ je postavil „Prim. List“ g. učitelja Ant. Lešana v Komun. Norčuje se z njim, ker je bil daroval 2 K za Zivca, češ, da je dal za vboje kitajske družine gotovo desetake. Govorčič o vzglednih učiteljih, med katere pa ne pristeva tistih, ki očitno v „Soco“ dopisujejo itd. — Gosp. Lešan je obče čislán mož in izvrsten učitelj naprednega duha, zato ga take farske podlosti v „Prim. Listu“ prav nič ne motijo. Na „pranger“ so ga postavili le zato, ker ne trobi v farski rog in ker je odločen mož. Gosp. Lešan je vzgleden učitelj, in smemo reči, da vsi tisti učitelji, ki stojé v taboru narodno-napredne stranke, so vzgledni učitelji, nevzglednih iščite le v klerikalni bandi, katero vodijo nevzgledni duhovniki; vzgledne bo treba kmalu z lučjo iskati pri belem dnevu! Punkum!

Pri Voglarjih tik Trnovega je ljudstvo jako razburjeno, posebno vsled tega, ker kurat Kodrič ni šel obhajit zadnje pogorelke Podgornikove. Voglarji spadajo pod Ravnico, kamor jim je predalec, pod Trnovo pa nočejo priti, v prvi vrsti ne radi kurata Kodriča, ki je neroden na vse strani. Zato si hočejo sezidati sami svojo cerkev, pa ne z latinskokatoliškim bogoslužjem. Čuli smo, da jih lovi celo protestantski pastor v Gorici, ter da že hočejo baje kar prestopiti v protestantstvo! No, to bi ne bilo pametno, ker obstoji tudi cerkev, v kateri se moli Boga po slovenski ter je vse bogoslužje slovensko, kakor tudi priteče slovenskim kristijanom! Kako se obrne akcija, ki je prav resna, sporočimo o priliki.

Ponesrečil pri vozu. — Karol Bregantič iz Gor. Cerovega v Brdih je šel te dni v gozd po drva z vozom, v kateri sta bila uprežena 2 konja. Ko se je vračal iz gozda, se je pripetilo, da je na polu na nekem mestu voz začel viseti, najbrže je bilo slabo naloženo, vsled česar se je bilo bati, da se prevrne vse skupaj. Bregantič, ki ima 33 let, je mislil, da popravi pretežje sam, zato je skočil na tisto stran ter skušal vzdržati ravnotežje. Ali ni slo, marveč voz se je z drvi vred prevrnil na Bregantiča, ki je hudo poškodovan na telesu in v notranjih delih; vrhu tega ima zlomljeno eno desno rebro. K sreči so prihiteli hitro ljudje na pomoč, ki so potegnili Bregantiča izpod voza. Drugi dan potem so ga prepeljali v tukajšnje bolnišnico.

Tretji brzovlak Dunaj—Trst. — S 1. februarjem uvede južna železnica tretji brzovlak Dunaj—Trst. Odhajal bode z Dunaja ob 7. uri zvečer ter prihajal v Trst drugo jutro ob 7. uri 10 minut. Iz Trsta bo odhajal ob 6. uri 35 minut popoldne in prihajal na Dunaj ob 6. uri 45 minut zjutraj. Novi brzovlak se ne bo ustavljal.

Čitalnica v Palju priredi dne 26. t. m. veliki ples v gledališču „Politeama Ciscutti“.

Bralno društvo „Narodni dom“ v Škrbini bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 27. t. m. v sedanji bralni sobi ob 3. uri popoldne. Vspored: 1). Nagovor predsednika; 2). poročilo tajnika in denarničarja; 3). volitev odbora za leto 1901 in 4). morebitni predlogi. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ustanovni shod bralnega društva na Cesti je bil dne 20. t. m. Vpisalo se je približno 40 urtov. V tačasni odbor so bili izvoljeni: Batič Fran predsednik, Kobal Martin podpredsednik, Kočvar Ivan, tajnik, Lah Stefan, blagajnik, Štor Angelj, Stanič Alojzij, Bone Jožef in Pikič Alojzij, odborniki. Pravila, katera je prečital g. sklicatelj shoda, so bila sprejeta brez debate; pravila se predložé še namestništvu v potrjenje. V pravilih sta bila določena le 2 odbornika, ali na predlog g. Bonea se je zvišalo število na 4. Udeležba je bila velika, kakor se je tudi pričakovalo gledé na namen, kateri ima novo društvo, kateremu želimo krepkega razvoja.

Razgled po svetu.

Državni zbor sklican. — „W. Zeitung“ od današnjega dne ima, po večerajnji brzovjavi, priobčiti, da je sklican državni zbor na dan 31. januarja t. l.

Občinske volitve v Ljubljani iz leta 1899. so bile razveljavljene, ker skrutinij ni bil javen, kakor doslej tam običajno nikdar! Več prihodnjic.

Coloten izid državnozborskih volitev. — Z volitvijo nižjeavstrijskega veleposestva so zavržene državnozborske volitve na celi črti, izvoljenih je vseh 425 poslancev. Od teh se popolnita le mesti mest Dipaulija in Klofača. Izvoljenih je 60 Poljakov, 52 Mladočehov, 48 poslancev nemške ljudske stranke, 31 nemških liberalcev, 30 ustavnovernih veleposestnikov, 26 poslancev katol. ljudske stranke, 24 krščanskih socialcev, 21 Schönererjancev, 19 konservativnih veleposestnikov, 19 Italijanov, 11 katoliško-narodnih Slovencev, 10 Hrvatov, 10 opozicijski Poljakov, 10 socialnih demokratov, 6 čeških agrarcev, 5 članov katoliškega centra, 5 Starorusinov, 5 Mladorusinov, 5 Rumunov, 5 čeških socialcev, 4 liberalni Slovenci, 4 člani dunajske slobodomislne ljudske

stranke, 3 člani moravske srednje stranke, ter po 2 češka katolika, Srba in „bauernbündlerja“ in 6 brezstrankarjev.

Angleška kraljica Viktorija, ki je že v visoki starosti, je nevarno obolela, tako, da ni upati več, da bi se ozdravela. Pričakujejo le smrt, kakor kažejo boletini, ki se izdajajo o njeni bolezni. — Vedno bolj vznemirljive vesti prihajajo o bolezni kraljice, ki pa se strinjajo vse v tem, da ni odpomoci, da torej kraljica umre. Kraljevska rodbina je zbrana v kraljicini spalnici. Došel je tudi nemški cesar.

V nemškem državnem zboru so bili povzdignili Poljak pretekli teden zopet svoj glas v oarambo poljske narodnosti, katero Nemci zatirajo z vso silo. Minister notranjih poslov je odgovoril, da hoče vlada vse storiti, da odstrani nevarnost, katera preti Nemcem od strani Poljakov, to se pravi, da jih hoče germanizovati s podvojeno močjo.

Lord Rosebery je v svojem govoru v trgovinski zbornici v Wolwerhamtonu rekel mej drugim: Dokler bo narode vodil razum, se ni z lahka bati vojne. Vojna 20. veka bo industrijalna. Najnevarnejša nasprotnika Anglije bi bila: Zjedinjene države v Severni Ameriki in Nemčija, kateri državi je govornik pohvalil. Rosebery se je slednjic toplo potegoval za zboljšanje metode v trgovinskem in tehničnem pouku.

Narodno gospodarstvo.

Umno kletarstvo. — Ker spada strogo v narodno gospodarstvo, omenjamo na tem mestu, da ravnokar je izšla nova knjizica o umnem kletarstvu, katero je po sklepu deželnega zbora ter po naročilu deželnega odbora kranjskega spisal deželni potovinski učitelj za vinsvo v Ljubljani g. Fr. Gombac. Tako knjizico smo že dolgo pogrešali, ker dr. Vošnjakova knjiga, katero je pred 27. leti izdala družba sv. Mohorja, je že zdavnaj posla; od takrat se je pa tudi marsikaj v kletarstvu spremenilo, in zato je bila nova slovenska izdaja neobhodno potrebna.

Vsebina tega spisa je: Trgatev, stikalnice, snazenje in hranjenje vinske posode, sestava mošta in vina, naprava belega in črnega vina, pretakanje vina, vino za v steklenice, čiščenje vina, odkisanje vina, vinske bolezni, vinske napake in kleti.

Ta knjizica ima razen navedeno poučljive z 21. slikami pojasnjene snovi, se to glavno prednost, da se oddaja po skrajno nizki ceni. En komad stane namreč 30 vin., po pošti 38 vin.; 40 komadov pa 8 kron, po pošti 8 K 50 vin., torej celo le 20 vin. komad.

Razprodajo je vzela za sedaj c. kr. kmetijska družba v Ljubljani. — Opozarjamo kletarje na to važno knjizico, katero vsem najtopleje priporočamo.

Književnost.

„Ljubljanski Zvon“ je nastopil letos svoj 21. letnik. Pač lepa starost v nas Slovenceh, kjer je skoro le nestalnost doma, pa ne takó, da bi bilo boljše sovražnik dobremu, marveč narobe: slabo podira dobro! — Ali „Ljubljanski Zvon“ je ostal v kljub vsem vihram v naši domovini, in vidimo ga, kako nekako pomlajen stopa že v 21. letaj. — Urednik g. Anton Askerc sam nam je že porok, da bo hodil po pravih polih napredka, da bo luč slovenski inteligenci. Krog odličnega tega urednika, pesnika in pisatelja Askerca pa se je zbral krasen venec starejših in mlajših pisateljev in pesnikov, ki združujejo v sebi vse moči, ki bi zadoščala i za mnogo obsežnejši zbornik nego je „Ljubljanski Zvon“. Zato se i mi veselimo tega napredka in toplo priporočamo vsem boljšim rodbinam, naj vsekakor naročajo ta prvi naš zbornik. Celoletna naročnina znaša K 9-20. — Tudi oblika in tisek sta jako lična. Slovenci smo začeli paziti tudi na zunanost, ker je zopet stopnja naprej po lestvici splošnega napredka. Ni namreč res, da bi nam vsem enako dišala i najboljše jed v zastareli, odrasni posodi; iz lične posode nam gre bolj v slast. Toliko okusa in ukusa pa že imamo, da nas lična posoda ne moti v tem, je-li jed dobra ali slaba.

Lux in tenebris lucet.

Spisal
Henrik Sienkiewicz.
(Dalje.)

In kdo, gledaje Kamenka, bi si mogel domišljevati, da je ta stari egoist in čudak nekdanj vneto in strastno ljubil! Mogoče, ko bi mu ne bila umrla žena, bi mu tekli dnevi življenja lepše in jasnejše. Pa bodi temu kakor hoče, toda ljubezen je preživela v tem človeku čas njegove sreče, njegovo mladost in celo njegov talent. Pobožnost, ki se je v teku mnogih let spremenila že v navado, je izvirala tudi iz tega vira. Ne pripadajoč k številu globokovernih ljudij, je Kamenka po smrti svoje žene začel moliti za njo. To je smatral za jedini način, ki ga je podobno nevidljivi niti

družil s pokojnico. Očividno, ljudje hladne narave so sposobni, ljubiti močno in vstrajno. Po smrti žene se je vse življenje Kamenka, vse njegove misli, ovilo okrog spomina na njo ter živel v njem, podobno rastlini, srkajoči svoj sok iz panja, na katerem je vzrasla. Toda človeško bitje, hraneč se s strupom spomina na nenadomestljivo zgubo, hira in vene. Če bi Kamenka ne bil umetelnik-podobar, verjetno, ne bil bi preživel te prevelike zgube. Njega je rešil poklic: po njeni smrti je sklenil umetnik postaviti ji prekrasen spomenik. Konečno, nepotrebno je celó pojašnjevati, da mrtvim ni mnogo mar za spomenike; toda Kamenka je hotel izgovoriti nekaj za svojo Sonjo in delal je spomenik več s sreem nego z rokami. Trud ga je vedril in samo njemu se je imel zahvaliti, da v teku prvih mesecev Kamenka ni prišel ob pamet, marveč se spoprijaznil s svojim gorjém. Ostal je razbit in nesrečen človek, toda umetelnost je rešila umetnika. Na hvalo tej je živel še doslej.

Ljudje, ogledavajuči na razstavah sohe in podobe, si često ne domislijo, da umetnik more služiti umetelnosti častno ali nečastno. V tem oziru ni bilo moči Kamenki ničesar očitati: on ni imel mogočnih kril, bil je le srednje nadarjen; vsled tega nemara tudi umetnost ni mogla napolniti vseskozi njegovega življenja ter nadomestiti mu vse zgube. Zato pa je on močno čislal umetnost in se iskreno ukvarjal z njo. V teku dolgih let se on nikdar ni izneveril umetnosti, tudi je ni razžalil, ne radi denarja, ne radi pohvale ali napadov. Tvoril je takó, kakor je čutil. V dnevih srečnega svojega življenja je Kamenka znal govoriti z drugimi o umetnosti, potem pa, ko so se vsi odvrnili od njega, je samcat v svojem ateljeju večkrat promišljeval o njej vzvišeno in blagonaklonjeno.

Smatral se je popolnoma samotarja ter ni videl v tem nič tujega. Občevanje z ljudmi ima svoj zakon, po katerem se posebno nesrečneži izključujejo iz družbe; vsled tega se jih poprimejo lastnosti, pokrijejo jih nedostatki, uprav kakor se kamen, odvržen iz struge, pokrije z mahom. Sedaj ko je Kamenka obolel, ni nobena živa duša pogledala v njegov atelje, izvzemši služabnice, ki je prišla dvakrat na dan, nastavljal samovar in podajati mu čaj. Služabnica mu je vsakokrat svetovala, naj pozove zdravnika, toda boječ se stroškov, ni se mogel umetnik odločiti za to. Na posled je popolnoma oslabelel, nemara radi tega, ker več dni ničesar ni del v usta razun čaja. On vrhu tega ni imel veselja ni jesti, ni delati, ni živeti. Njegove misli so bile blede in vele kakor listje, katero je gledal skozi okno, strinjajoče se popolnoma z mračno, turbojno jesenjo, blatom in svinčeno mračnim nebom. Da, ni ga bolj bridkega časa v življenju, kakor ta, kadar se človek popolnoma prepriča, da je izvršeno vse, kar je mogel izvršiti, preživelo vse, kar je mogel doživeti, da sedaj nima ničesar več iskati v življenju.

V teku poslednjih let je Kamenka s tajnim strahom priznaval, da se je izčrpal njegov talent. Sedaj je bil prepričan o tem, bolešno razmišljajoč, da ga naposled celó umetnost zapusti na veke. On ni še pričakoval smrti, ni pa tudi verjel v popolno ozdravljenje. V mračni duši umetnika ni bilo ni iskricke kake náde. Če si je sploh kaj želel, je bilo jedino to, da bi nastalo lepo vreme in bi solnce veselo razsvetlilo njegov atelje. Vsako jutro, ko je služabnica prišla s čajem, jo je povpraševal: »A kaj, ali se še ni zjasnilo s katere strani?«

»Taka megla je, je odvrnila ona, da ljudje sami sebe ne vidijo.«
Bolnik, zaslišavši tak odgovor, je zaprl oči in ležal nepremično po cele ure. Na dvoru je bilo kakor poprej mrtvo tiho: samó kapljice dežja so zamolklo zvenele v vodovodu in cevih.

Ob treh popoldne je postalo takó temno, da je Kamenka moral prižgati svečo. Ker je bil zeló slab, se je navadno močno trudil pri tem. S početka, predno je stegnil roko k vžgalicam, je dolgo promišljeval in zbiral moči, potem pa je počasi in mrzko stegnil roko.

Prižgavši svečo, je Kamenka zopet počival ter ležal nepremično do večera, do prihoda služabnice, molče poslušaje z zaprtimi očmi zvenket kapljic v vodovodnih cevih. Kaj čuden je bil takrat njegov atelje. Plamen sveče je osvetljeval posteljo in na njej ležečega Kamenko; blesk svetlobe je padal na glavo umetnika, prevlečeno s suho in žolto, skoro polikano poltjo. Ostali del sobane pa je tičal v mraku, ki se je zgoščeval z vsakim trenutkom čedalje

bolj. — Med tem pa se je tudi na dvoru čedalje bolj temnilo in čim temnejše je postajalo, tem bolj so se oživljale sohe, ozarjene z blede-rudečkasto svetlobo. Plamen sveče, plapolajoč, se je sedaj ponižal, pa zopet povišal, in v tem fantastično trepetajočem blesku so se tudi podobe, kakor se je zdelo, dvigale, kakor bi stopale na prste ter gledale na shuššanega podobarja, hoteč se prepričati, ali še živi on, ki jih je vstvaril. In resnica, na njegovem licu je že bila videti otrplost smrti. Samo časih pa časih so se zasanele ustnice bolnika slabo gibale; nemara je molil ali proklinjal svojo osamelost in neznosljivi žvenket meglenih kapljic, ki so ga dražile ves čas njegove bolezní.

Konec prihodnjic.)

T 3/00
3

Na prošnjo oskrbníštva vikarijske cerkve sv. Lovrenca v Lokavcu se uvodi amortizacija hranilne knjižice, z vloženi 400 gld., zastavljavnice in ž njo združene hranilnice ustanovljene po grofu Thurn (Monte di Pietà ed unitavi Cassa di risparmio di fondazione Conte Thurn) v Gorici, vpisane na ime cerkve »St. Lorenzo a Lokavcu«, dne 15. aprila 1872 št. 1627.

Pozivlja se imetelja omenjene hranilne knjižice, da se oglasi v dobi šestih mesecev pri podpisani sodnji in dokaže svojo pravico do iste knjižice, ker bi se drugače na nadaljno prošnjo oskrbníštva rečene cerkve izreklo, da je ta hranilna knjižica amortizovana.

C. kr. okrožna sodnija II. oddelek v Gorici, 16. januarja 1901.

Milovčič s r.

Št. 2573. O. s. sv.

Dražbeni razglas.

V Povirju se bode zidala nova šolska zgradba za dvorazredno ljudsko šolo s prevdajenimi stroški v znesku od 22.595 kron. Na Barki se bode gradilo novo šolsko poslopje za jednorazrednico s preliminiranimi stroški v znesku od 10.139 kron 60 vinarjev.

Stavbeni načrti, prevdarki stroškov in dražbeni pogoji so v pregled v tukajšnjem uradu ob uradnih urah.

Pismene ponudbe naj se pošljejo frankirane in postavno kolekovane semkaj z 5% varščino v znesku 1229-75 kron za šolsko poslopje v Povirju in

5% varščino v znesku 506-98 kron za šolsko poslopje na Barki najdalje do 7. februarija 1901. 12. ure dopoldne. Ustmena dražbena obravnava za ponudbe se vrši potem ravno omenjenega dne od 2.—3. ure popoldne.

Kdor se misli vdeležiti ustmene dražbe, mora tudi pred dražbo položiti 5% varščino za vsako zgradbo posebej.

C. kr. okrajni šolski svet Sežana, dne 15. januarja 1901.

Predsednik:

Dr. Laharnar.

Lep konj za ježo

angl.ške križave pasme, je na prodaj jako po ceni. Več pové upravništvo.

Posestvo je na prodaj

v Vrhovljah nad Kojškem v Brdih. Posestvo obsega: veliko hišo z kletjo, hlevom in vrtom. Poleg so vinogradi in polja v najlepši legi; blizu, med skladovno cesto so lepe senožeti. — Ponudbe je pišljati na naslov: Pintar Anton, Ločnik št. 306.

Išče se kuharica

za na deželo. — Zahteva se popolno zmožnost v kuhanju. Prednost imajo zmožne nemščine. — Ponudbe naj se pošiljajo našemu upravništvu.

Izvrstno pleme krompirja za seme.

Naročbe sprejema Peter Birsa v Gorici, Corte Caravaglia.

!! Išče se zastopnika !!

za zalogo piva v Sežani in okolici proti vložitvi kaveje 1000 kron; vstop takoj. Ponudbe naj se pošiljajo do dne 1. februarija t. l. na naslov: Simon Kuketz, pivarna v Laškem trgu na Štajerskem.

Gostilna

„Pri Janezu“

v Gorici na Kornu,

toči pristna domača, briska in vipavska vina.

Izborna kuhinja postreže vsak čas z gorkimi in mrzlimi jedili.

Ima sobe za prenočevanje potnikov.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporoča udani

JOSIP MUNIH,
lastnik.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Kuštrin

trgovec

Z jedilnim blagom

Gospoka ulica št. 23 (v lastni hiši).

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega „Luka“ po jako nizkih cenah. — V zalogi se dobivajo testenine trdke Žnidarski & Valentič v Ilirski Bistrici; cikorija in zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda ter moke vseh vrst iz mlinov Jechmann iz Ajdovščine in Majdica iz Kranja.

Razpošilja naročeno blago tudi na deželo. po pošti od 5 kilogr. naprej.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba počena.

Za trpeče na kili (Bruch).

Ravnokar je izšla popravljená brošura, razpravljajoča o ozdravljenju vseh vrst kile iz peresa dr. Reimann-a. Isto pošilja na zahtevo popolnoma brezplačno farmacevtski biro:

Valkenburg (L.) Nizozemsko št. 512.

Ker se nahaja biro v inozemstvu naj se pomena naročila frankir. z marko 25 h.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pisemnim jamstvom razpošilja na zasebnike

Hanns Konrad,

tovarna ur ter Izvoz zlatulne Most (Češko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75; srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna verižica fl. 1-20; budilnik iz niklja fl. 1-95.

Tvrda je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznatih pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Izšel je ravnokar

Kažipot in koledar po Primorskem

z natančnimi podatki

vseh krajev, uradov, trgovcev, obrtnikov itd. itd.

Dobiva se

v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček v Gorici.

Cena: K 1-60; po pošti 10 vin. več. Naročniki „Primorca“ dobe „Kažipot“ za 1 krono.

POZOR!

Zaloga vsakovrstnega pohištva

Anton Breščak

v Gorici,

Gospoka ulica št. 14 in ulica Vetturini.

V zalogi ima

pohištvo vseh slogov

za vsak stan,

priprostega in najfinejšega izdelka v veliki izbiri.

V ZALOGI IMA: Podobe na platno in šipe, ogledala, žime in platno, razne tapecarije itd.

Daje tudi na obroke!

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitaljske ulice št. 2.

Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkvalitetnejših pogojih.

Pošilja na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem zrobanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4% ulm obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga.
Eskompt menije najkvalitetneje.
Borzna naročila.